

הועדה לשימור אתרים

ישיבה מיום 15.12.2014

חברי הועדה:

עו"ד אדיר בנימיני	-	מ"מ יו"ר ועדה לשימור אתרים
מר חיים פרידריך	-	חבר מועצה
גב' טל בינון	-	המועצה לשימור אתרים
אדר' אבנר אקרמן	-	מהנדס העירייה

נעדר:

מר אלי דלל	-	סגן ומ"מ ראש העירייה
------------	---	----------------------

מוזמנים:

גב' חווה אפל	-	מנהלת מוזיאון נתניה
גב' אורנה רג'ניאנו	-	מנהלת מינהלת השכונות
גב' תמר לניר,	-	אגף תכנון ועיצוב עיר
גבי מירי יונגר	-	ס/מנהלת אגף תכנון ועיצוב עיר , מרכזת הועדה

סדר יום:

סיור באתר בירכת חנון בהדרכת דר' אבי ששון.
דר' אבי ששון הוא גיאוגרף וההיסטוריון אשר ערך את עבודת התיעוד ל"ביארת חנון" יחד עם אדריכל השימור אייל זיו .

סיור בביארת חנון

בית אחוזה המייצג את מורשת הבניה בארץ ישראל במאה ה-19 והכולל מערכת הובלת מים שנשתמרה באתר במלואה. שמו העברי של המקום הוא "בארות חנון".

תקופת הבניה – תקופת התנחלות ערבית של כפרים פלאחים שהשתלטו על אדמות בשרון.
האתר נבנה בלב אדמות החקלאות הפוריות, המאפשרות פיתוח חקלאות הדירים ואבטיחים, שהיו ענפי החקלאות המובילים באזור. סמיכותו של האתר לבירכת חנון (בריכה שהשתרעה על פני עשרות דונמים), אפשרה למתיישבים בו לנצל את מי הבריכה לצרכים חקלאיים. ביארת חנון נבנתה על אם דרך רוחב כפרית שקישרה בין

C:\Users\ziv\Desktop\15.12.2014פרוטוקול ועדה לשימור אתרים.docx1

רחוב הצורן6, קומה א' קריית העסקים והטכנולוגיה - ספיר, נתניה מיקוד 42506

טל: 09-8603495, פקס: 09-8603127

דואר אלקטרוני: sara_g@netanya.muni.il

מעבר השומרון לחוף הים התיכון, דרך מספר חוות חקלאיות. למען רווח צימאונם של עוברים בדרך נבנה סביל בקיר הדרומי של המבנה.

באזור היו 6 אתרי משנה שכנראה היו של משפחת חנון. לא נמצאו מפות אך הם נקראו אדמות חנון.

ייחודו הגיאוגרפי – האתר מאפשר הצצה והבנה של תופעת בתי האחוזה בארץ ישראל.

ייחודו האדריכלי – האתר מייצג את הבניה המסורתית העותומנית: בניה באבן, חומרי מליטה זולים, קמרונות וחללים גדולים, עיטורי קיר צבעוניים ושימוש בעץ לבנייה. באולם המרכזי שנשתמר לגמרי ניתן לראות שקתות. ד"ר אבי ששון מציין שאינו מכיר בית באר ופרדס עם שקתות לסוסים.

ייחודו ההידרולוגי של האתר – מערכת המים שפעלה באתר, נשתמרה כמעט במלואה, החל מן הבראות, עבור דרך מערכות השאיבה, והמרתק ביותר הן מערכות ההובלה ואספקת המים לפרדסים. סדקים בקיר אמת המים מראים על הגבהת האמה. ככל שגדלת ספיקת הבאר הוגבהה האמה והמים נשלחו רחוק יותר.

ייחודו החברתי – התכנון האדריכלי של האתר, וכן מספר פריטים בו מעידים על מגמות חברתיות בארכיטקטורה מקומית. האתר נבנה סביב חצר גדולה וסגורה, המאפשרת לדיירה הסתגרות חברתית וניהול אורח חיים צנוע. תושבי האתר הקפידו על מצוות הצדקה ואספקת מים לעובדי דרכים. סביל גדול ומרשים נבנה בקיר הדרומי של המכלול, בצד הפונה אל הדרך הראשית באזור.

המלצות :

לנקות את האתר – לבדוק אפשרות לשילוב בתכנית לימודים של אמצ' אתר שילוט היסטורי – בשיתוף המועצה לשימור אתרים אחריות הבעלים ממ"י, לשמור על האתר במצב תקין

רשמה: גב' מירי יונגר
o/ מנהלת אגף תכנון
ועיצוב עיר

C:\Users\ziv\Desktop\15.12.2014פרוטוקול ועדה לשימור אתרים2.docx

רחוב הצורן 6, קומה א' קריית העסקים והטכנולוגיה - ספיר, נתניה מיקוד 42506

טל: 09-8603495, פקס: 09-8603127

דואר אלקטרוני: sara_g@netanya.muni.il

c:\Users\ziv\Desktop\15.12.2014פרוטוקול ועדה לשימור אתרים.docx